

(Sociale) denkfuncties bij kinderen en jeugdigen met het Noonan syndroom.

Verslag

Tijdens de contactdag kon er ook gekozen worden voor de workshop:

"(Sociale) denkfuncties bij kinderen en jeugdigen met het Noonan syndroom.". Dit was een presentatie over het onderzoek wat er op dit moment loopt, gegeven door MCs. Jennifer Kramer psycholoog bij Vincent van Gogh Topklinisch Centrum voor Neuropsychiatrie. Het doel van het onderzoek is om de kennis over het sociaal cognitieve profiel van kinderen en jeugdigen met het Noonan syndroom te vergroten en de relatie tussen verschillende cognitieve vaardigheden beter te begrijpen.

Laten we eerst kijken wat denkfuncties zijn, met een moeilijk woord cognitieve functies. Met onze denkfuncties zijn we in staat om informatie en kennis op te nemen en te verwerken. Deze denkfuncties (cognitieve vaardigheden) zijn onder te verdelen in

- Aandacht
- Executieve functies
- Geheugen
- Visuo-constructief functioneren
- Sociale cognitie (vaardigheden)

We gaan meer inzoomen op de executieve functies en de sociale cognitie. Met executieve functies worden de hogere controlefuncties van de hersenen bedoeld. Ze besturen het handelen en het gedrag, helpen bij het stellen van doelen en het verwerkkelijken daarvan. De executieve functies spelen een belangrijke rol bij plannen, controle en overzicht houden. Sociale cognitie zijn vaardigheden die betrokken zijn bij het begrijpen van sociale situaties en anderen mensen. Met sociale cognitie kunnen we andere mensen en onszelf begrijpen. We kunnen het gedrag van anderen voorspellen, wisselen we ervaringen uit en communiceren we doelgericht met onze omgeving.

Bij het Noonan syndroom komen er onder kinderen en volwassenen een aantal problemen voor hierin is wel een grote spreiding in welke mate last wordt ervaren. Zo worden er bij kinderen leerproblemen, vertraagde taalontwikkeling, vertraagde motorische ontwikkeling, aandachtsproblemen, executieve problemen en sociale problemen gezien. Bij volwassenen worden vertraagde informatieverwerking, problemen binnen de executieve functies in het dagelijks leven, moeite met emotieherkenning en kenmerken van alexithymie (verwoorden en begrijpen van emoties) gezien.

Tijdens het onderzoek zijn er een aantal neuropsychologische testen en vragenlijsten afgenomen onder 23 kinderen/jeugdigen afgenomen met het Noonan

syndroom waarin de mutaties in verschillende genen lagen (PTPN11, KRAS, SOS1, LZTR1, ppp2cb en niet bekend). Het onderzoek loopt nog en er zijn nog meer mensen nodig met het Noonan syndroom om nog beter en gedegen onderzoek te kunnen doen. Er kan wel een tussentijdse conclusie getrokken worden. Wat vooral belangrijk is om te noemen is dat er grote spreiding is tussen de kinderen/jeugdigen. Over het algemeen genomen zie je op cognitief niveau lager verbaal begrip, lager logisch redeneren, meer moeite met emotieherkenning en aanwijzingen voor werkgeheugen-, aandachts- en inhibitieproblemen. Op gedragsniveau (vaak door ouders gerapporteerd) zijn er meer executieve problemen in het dagelijks leven, meer ADHD kenmerken en meer kenmerken van Autisme Spectrum Stoornis. De individuele verschillen zijn dus groot en daarom is individueel onderzoek belangrijk wanneer er problemen worden ervaren. Aandacht hebben voor de (sociaal) cognitieve vaardigheden is hierbij ook belangrijk. Zo kunnen er bij problemen passende begeleiding en/of behandeling gezocht worden voor het versterken van de (sociale) vaardigheden.

Jennifer Kramer

Zoals al eerder is benoemd zijn er nog meer kinderen/jeugdigen van 8 tot 16 jaar nodig (samen met hun ouders) voor dit wetenschappelijk onderzoek. Als je hieraan mee zou willen werken of je wilt eerst meer informatie hierover dan kan je een e-mail sturen naar MSc. Jennifer Kramer: jenniferkramer@vigogroep.nl.

Annie Duursma